

Cognosce te ipsum (Cicero)

Jaunimo lyderystės konferencija „Mąstau. Veikiu. Kuriu.“

Kovo 25 d. Mažeikių kultūros centro Didžiojoje salėje vyko respublikinė jaunimo lyderystės konferencija „Mąstau. Veikiu. Kuriu.“, sukvieta Telšių regiono ir kaimyninių Akmenės, Skuodo rajonų moksleivius.

Joje skaityti pranešimai apie atsakomybę, kaip pasikloti finansinius pamatus, viešąjį kalbėjimą, profesijos pasirinkimą, dirbtinio intelekto teikiamas galimybes, savanorystę, kalnų pamokas.

Konferencijos dalyvius sveikino ir organizatoriams dėkojo Savivaldybės merė Rūta Matulaitienė. Renginyje dalyvavo Savivaldybės vicemerė Kristina Juškevičienė.

Apie atsakomybę, kaip sunkiausią, bet būtiniausią pasirinkimą, kalbėjo „EIKA Group“ valdybos pirmininkas, Mažeikių rajono savivaldybės garbės pilietis, vienas iš konferencijos organizatorių Robertas Dargis.

Kaip pasikloti finansinius pamatus, pasakojo „Swedbank“ investavimo strategas Vytenis Šimkus.

Kaip kalbėti aiškiai ir susidraugauti su žmonėmis, mokė komunikacijos ekspertas ir iškaltos treneris Aidai Petrošius.

Kaip pasirinkti profesiją ir kur studijuoti, aiškino KTU Socialinių, humanitarinių mokslų ir menų fakulteto dekanas dr. Ainius Lašas.

Apie dirbtinio intelekto galimybes ir kaip jis pakeis universitetus, ateities profesijas, kalbėjo žmogus, kuris kuria ir naudoja dirbtinį intelektą versle bei asmeniniame gyvenime, „Zedge“ vadovas Martynas Kairys.

Savanorystės idėjomis bei asmenine patirtimi dalijosi žurnalistas, savanoris, „Stiprūs kartu“ iniciatorius Edmundas Jakilaitis.

Apie kalnų pamokas ir patirtį, kaip jos padeda praplėsti savo ribas, pasakojo alpinistas, verslo strategas Saulius Damulevičius. Po pristatymų pranešėjai atsakė į dalyvių užduotus klausimus.

Konferenciją organizavo Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazija ir „EIKA Group“ valdybos pirmininkas, Mažeikių rajono savivaldybės garbės pilietis Robertas Dargis.

Mažeikių rajono savivaldybės informacija

Miela Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijos bendruomenė,

širdingai sveikinu Jus ir Jūsų artimuosius Kovo 11-osios – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos – proga!

Nuoširdžiai linkiu, kad kiekvieno darbai, idėjos įprasmintų mūsų būtį, telktų bendruomenę, stiprintų bendrą atsakomybę už tai, kaip gyvename, kaip gyvensime, jausmą, skatintų atsiverti pasauliui, mokytų kilti savo dvasia ir padėtų keltis šalia esančiam.

Direktorė Asta Žukauskienė

Mažeikiai nusidažė vėliavų spalvomis!

Kovo 10 d. mieste nuvilnijo jau tradicinis, penktasis „Vėliavų žygis“. Šia gražia iniciatyva pradėjome minėti 36-ąsias Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo metines.

Nuo Merkelio Račkausko gimnazijos iki pat Nepriklausomybės aikštės nusidriekusi eiseną suvienijo Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijos bendruomenę (renginio iniciatorius nuo 2020 m.), Savivaldybės vadovus ir darbuotojus, VšĮ „Vilties erdvė“ atstovus, Židikų Marijos Pečkauskaitės gimnazijos jaunuosius šaulius bei kitus miesto svečius.

Nepriklausomybės aikštėje susirinkusiuosius sveikino Savivaldybės vicemerė Kristina Juškevičienė, skambėjo „Tautiška giesmė“, prie paminklo padėtos gėlės, o šventinę nuotaiką kūrė gimnazijos meno kolektyvai „Bros“, „Incanto“, „Allegro“ bei Teatro studija.

Ačiū visiems, kurie kartu nešė vėliavas ir širdyse saugojo laisvės pojūtį. Kartu mes esame jėga!

GIMNAZISTŲ FILOSOFINIAI PAMĄSTYMAI

Šiais metais 29-ojoje Lietuvos mokinių filosofijos olimpiadoje Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijai atstovavo keturios gimnazistės (Neila Saračinskaitė (IIc kl.), Rasa Pudžiuvytė (IIIa kl.), Ugnė Žilinskaitė (IIIa kl.), Alantė Litvinaitė (IVb kl.) ir jų mokytojos (Virginija Aurylaitė, Kornelija Jurienė). Kandidatės kūrė filosofines esė, šiame numeryje dalijamės Alantės Litvinaitės ir Neilos Saračinskaitės mintimis.

„Geriausias būdas apsiginti — tai neatsilyginti tuo pačiu“ (Markas Aurelijus)

Marko Aurelijaus mintis atskleidžia paradoksą – kerštas silpnina žmogų, o susitaikymas yra tarsi stipriausia gynyba. Kiekvienas žmogus yra susidūręs su kokio nors pobūdžio dvasine ar fizine skriauda, po kurios jaučiasi užgautas ir pažemintas. Tokiu atveju iškyla natūralus noras atkeršyti piktavaliui ir, galbūt, net tiems, kurie stebėjo ir nieko nedarė – tai žmogiškas prigimtinis instinktas. Tačiau labai dažnai kerštas „neužlopyja“ skriaudos padarytų žaizdų, o, veikiau, palieka dar didesnę sunkumą širdyje nei pirminiai skriaudėjai. Todėl Marko Aurelijaus mintis verčia mąstyti apie tai, jog žmogus apsigina ne tada, kai nugalė kitą, bet tada, kai neleidžia, kad kito žmogaus blogis pakeistų jo esybę. Bet ar tai yra lengva? Siekti keršto, anot Antikos filosofų – būtų aistra, o tikrosios protoingosios būtybės esmė yra – mąstyti ir būti protinga, o kerštas prieštarauja protui, nes jis atima galimybę veikti laisvai ir tai yra blogis pats savaime. Apie tai, jog negalima keršyti ir daryti blogio kalbama ir Platono aprašytoje „Sokrato apologijoje“. Nuteistasis Sokratas pabėgti siūlančiam draugui aiškina, jog šis jo siūlomas veiksmas būtų skriauda valstybei ir jos įstatymams, o tai jau būtų sąmoningas blogio darymas. Pagal filosofą, reikia daryti viską, kas įmanoma, kad pasaulyje būtų kuo daugiau gėrio, atsilyginimas skriaudikams taip pat yra blogio skleidimas, nors kartais ir pelnytas. Taigi geriausias būdas išlikti tyram ir apginti savo ramybę yra priimti savo skriaudą ir eiti toliau, o ne keršyti savo skriaudėjams.

Anot Sokrato, *kerštas – tai blogio išraiška, patyrus neteisybę negalima jos atlyginti tuo pačiu, nes blogis, padarytas sąmoningai, žeidžia pirmiausia patį žmogų, o ne jo skriaudėją*. Patyrus skriaudą kartais keršto sėkla nešiojama širdyje ištisus metus ir tik pribrendus progai imamasi veiksmų. Keršto pasekmės puikiai išreiškiamos Hermano Melvilio romane „Mobis Dikas, arba banginis“. Tai istorija apie seną, per banginių medžioklę suluošintą laivo kapitoną Ahabą ir jo nenuilstamą norą atkeršyti padarui – baltajam banginiui, pramintam Mobiu Diku – nutraukusiu jam koją. Istorija pasakojama jūreivio Izmaelio akimis. Jo žodžiais nutapytas senojo kapitono paveikslas rodo pykčio ir skausmo užvaldytą nelaimingą žmogų, kuris tikisi atrasti ramybę nudėjęs šį jūrų milžiną. Per savo aklą keršto geidulį Ahabas pražudo savo įgulą ir galiausiai, paskutinėje kovoje su baltuoju banginiu, Ahabas pralaimi dar kartą – sužeistas kapitono paleisto harpūno Mobis Dikas neria į vandenyno gelmes su savimi pasiimdamas į virvę įsipainiojusį kapitoną. Taigi, kerštas niekada neatneša laimės – jis užvaldo protą bei pasiglemžia gyvenimą ir keroja lyg apynys, apsirangęs aplink medį,

čiulpdamas energiją, kol iš jo nelieta nieko, paveikta net žmogaus dorybė, kuri keršto planams vystantis vis blėsta. Ahabas tampa pavyzdžiu žmogaus, kuris nebesigina nuo skriaudos, o pats tampa jos įkaitu, nes leidžia kerštui užvaldyti savo protą ir pasirinkimus.

Žano Polio Sartro manymu, *žmogus, net ir sunkiausiose situacijose, yra atsakingas už savo veiksmus*. Ilmar Raag filme „Klasė“ pagrindiniai veikėjai, Josifas ir Kasparas, mokykloje nuolatos patiria smurtą ir pažeminimą, tačiau iki pat pabaigos jų rankose yra pasirinkimas, atsakyti tuo pačiu arba elgtis kitaip. Galiausiai jie pasirenka pirmąjį variantą – atkeršija skriaudikams mokykloje įvykdydami šaudynes. Smurto pasirinkimas tapo sąmoningu sprendimu, už kurį tenka prisiimti atsakomybę. Tai rodo, jog atsilyginimas tuo pačiu nėra neišvengiamas, o tik viena iš pasirinkimo galimybių. Ž. P. Sartro požiūriu, tikroji gynyba būtų atsisakymas tapti tokio pat smurtautoju. Tai siejasi su Marko Aurelijaus mintimi, kad neatsilyginti tuo pačiu reiškia išsaugoti savo žmogiškumą bei laisvę rinktis, net esant sunkioms aplinkybėms.

Kai žmogus leidžia skausmui virsti keršto siekiu, jis praranda tai, kas jam svarbiausia – gebėjimą veikti pagal protą. Skausmas užvaldo mintis ir aptemdo protą, kuris stengiasi pagyti atkeršydamas skriaudikui tuo pačiu, tačiau kerštas negydo praeities žaizdų, o veikiau sutepa sielą ir širdį. Kerštas nesugrąžina praeities ir neatkuria teisingumo, bet paverčia žmogų priklausomu nuo skriaudos. Taigi, geriausias būdas apsiginti yra ne kerštas, o susitelkimas į dvasinį gilumą, nes stipriausias atsakas skriaudikams yra parodymas, jog jų veiksmai ir žodžiai nevaldo aukos minčių ir nepaveikia aukos gyvenimo. Todėl, pasak stoikų, geriausia gynyba yra ne atsakas blogiu, o vidinė laikysena, kurioje žmogus išlieka laisvas nuo kitų žmonių veiksmų.

Alantė Litvinaitė, IVb klasė

STEAM laboratorija mažiesiems

Kovo 12 d. gimnazijoje vėl girdėjosi vaikiškas šurmuly – STEAM laboratorijoje svečiavosi lopšelio-darželio „Pasaka“ ugdytiniai. Užsiėmimo tema – „Chemijos Lietuvos gimtadienis“. Su mažaisiais svečiais panaudodami indikatorius tyrinėjome citriną, apelsiną, geriamąją sodą. Vaikai pastebėjo, kad iš gautų universalaus indikatorius spalvų susidėlioja Lietuvos vėliavos spalvos. Jaunieji tyrėjai išsiaiškino, kad indai gali būti ne tik virtuvėje, bet ir laboratorijoje, ir vadinami jie ypatingai – cheminiais arba laboratoriniais indais; atliko praktikos darbą „Neutralizacijos reakcijos (actas ir geriamoji soda)“. Būsimieji gimnazistai pamokėlę STEAM laboratorijoje baigė šūksniais: „Oho!“, „Norim dar!“. Lauksime sugrįžtant!

Aistė Daubarienė, chemijos mokytoja, ir Ila klasės chemikų komanda

PROJEKTINĖS GIMNAZISTŲ IR JŲ MOKYTOJŲ VEIKLOS

Rūšiuok ir žaliuok su MMRG!

Kovo 24 d. per ilgąją pertrauką mūsų mokykloje netrūko šurmulio – vyko „Žaliosios Odisejos“ konkurso veiklos!

Mokiniai aktyviai įsitraukė į įvairias užduotis: dalyvavo rūšiavimo

estafetėse, išbandė kūrybinius gebėjimus piešdami, gilino žinias atlikdami kortelių rūšiavimo užduotis.

Renginį organizavo „Žaliosios Odisejos“ komanda „Plazmodezmos“, kuri pasirūpino, kad veiklos būtų ne tik naudingos, bet ir smagios.

Edukacija tuo nesibaigė – veiklos buvo pratęstos ir Ib klasėje, kur mokiniai taip pat išbandė užduotis, mokėsi rūšiuoti bei puikiai praleido laiką.

„Plazmodezmos“ komanda: Gabrielė (Ib kl.), Gabija (Ib kl.), Nojus (Ib kl.), Aistė (Ib kl.), Toma (IIIc kl.), Emilis (IIIa kl.) ir mokytoja Lina Vičiulienė.

Lina Vičiulienė, biologijos mokytoja

PI diena gimnazijoje

Kovo 16 d. gimnazijoje įvyko tradicinis tarptautinės skaičiaus π dienos minėjimas.

Pirmokai matematikos pamokose supažindinti su skaičiaus π istorija, jiems organizuoti matematiniai konkursai. II aukšto fojė vyko viktorina 100-sios laidos abiturientams. Gimnazistai aktyviai atsakinėjo į viktorinos klausimus, atliko matematines užduotis. Visi dalyviai apdovanoti saldžiaisiais prizais, o laimėtojai paskelbta IVd kl. komanda. Renginyje apdovanoti skaičiaus π skaitmenų po kableliu rašymo konkurso prizinių vietų laimėtojai. Nors gimnazijos rekordo nepavyko pagerinti, bet I vietą iškovojo Ib klasės mokinys Domantas Dargis, jis teisingai užrašė 270 skaičiaus π skaitmenų po kablelio.

Matematikos mokytojai

Pasaulinė Žemės ir Vandens diena gimnazijoje

Gimnazijoje trečiąją kovo savaitę minėta Pasaulinės Žemės ir Vandens dienos: į pamokas kvietė magiški A. Vivalžio „Pavasario“ akordai;

pertraukų metu II aukšto fojė visus džiugino gamtos vaizdų ir garsų simfonijos; grožėjomės Vakario Jočerio (IVf) kl. užfiksuotomis Mažeikių rajono gamtos fotografijomis; biologijos ir chemijos mokytojų pamokose vyko edukacijos: „Ar tikrai vandens ištekliai paskirstyti tolygiai?“, „Dronų technologijų taikymas žemės paviršiaus duomenų rinkimui“, „Vandens lašelio – cheminės mandalos žinutė Žemei“; gimnazistai rašė laiškus Žemei, vieno fragmentą cituojame: „Brangi Žeme... tikiu, kad galime keistis ir labiau tavimi rūpintis. Ačiū tau už kiekvieną dieną! Tavo žmogus.“

Natalija Dapšienė, Snieguolė Vitkevičienė, Irena Zubavičienė, Lina Vičiulienė, mokytojos

Konferencija „The COINS 2026“

Kovo 16-ąją gimnazijos Ib, Id, IVf klasių mokiniai lankėsi VU Gyvybės mokslų centre. Čia gimnazijos atstovai dalyvavo tarptautinės gyvybės mokslų konferencijos „The COINS 2026“ moksleivių programoje.

Ši konferencija – puiki galimybė išgirsti pasaulinio lygio mokslininkus, susipažinti su naujausiais moksliniais tyrimais ir inovacijomis gyvybės mokslų srityje bei geriau integruotis į mokslo bendruomenę.

Škart gimnazistai kartu su mokytojais klausėsi paskaitų „Kelias į VU GMC: nuo moksleivio iki studento“ ir „Žmogus grybų pasaulyje“, taip pat vokiečių biologo ir genetiko Diethard Tautz pranešimo anglų kalba. Konferencijos metu vyko ir edukacija „Analitiko simulatorius“, o dalyvavimą renginyje vainikavo įdomi ekskursija po GMC muziejų.

Džiugu, kad gimnazistai buvo aktyvi šios konferencijos dalis – uždavinėjo klausimus, atidžiai klausėsi pranešimų ir noriai įsitraukė į organizuotas veiklas.

Vakaris Jočeris, IVf klasė

Nauja paroda „Vieno autoriaus“ galerijoje

„Vieno autoriaus“ galerijoje įvyko dviejų seserų – Elandos Radzytės (If kl.) ir Ritos Razdytės (IVe kl.) – kūrybinių darbų paroda. Ekspozicija tarsi įgauna naują atspalvį, kai kūrybinį procesą ir jo rezultatą mums leidžia pamatyti visa šeima. Pernai savo kūrybinius darbus pristatė Elandos ir Ritos mama, kuri su dideliu rūpesčiu šiemet stebėjo dukrų kūrybinių ieškojimų rezultatus ir parodos atidarymą. Brolis Ernas ne tik atėjo pasidžiaugti sesių kūryba, bet ir žvelgė į mus iš jų kūrybinių darbų, kaip ir seneliai. Kokia graži šeimos bendrystė!

Dvi sesės, dvi kūrėjos, labai gabios ir kartu skirtingos. Parodai sukurtuose darbuose abi pristatė portreto žanrą – kūrėjų darbų stilistika labai skirtinga, nuo realistiškų Elandos piešinių iki grafiškų koliažų Ritos darbuose.

Kviečiame aplankyti parodą ir pasigrožėti kūrybos įvairove.

Asta Milėškienė, dailės mokytoja

SVEIKINAME OLIMPIADŲ, KONKURSŲ LAUREATUS, MOKYTOJUS

Lietuvos mokinių biologijos olimpiada (šalies etapas)
II vieta ir sidabro medalis – Smiltė Švažaitė, IId kl.
Pagyrimo raštas – Eneidas Šiliauskas, IIIe kl.
Karolina Bučytė, IVf kl.,

dalyvė. Mokytoja Lina Vičiulienė.

Lietuvos mokinių fizikos olimpiada (šalies etapas)
Domantas Dargis, Ib kl., dalyvis.
Mokytoja Ilona Stipeikytė.

Lietuvos mokinių informatikos olimpiada (šalies etapas)

Haroldas Pogojus, IVa kl., dalyvis.
Mokytoja Sigutė Mackevičienė.

Lietuvos mokinių geografijos olimpiada (savivaldybės etapas) I klasė

II vieta – Gabrielė Lekstutytė Ib kl., mokytojas Dainius Stasys;
III vieta – Kajus Januškevičius Ic kl., mokytojas Dainius Stasys.

II klasė

II vieta – Liutauras Rumša IId kl., mokytojas Dainius Stasys;
III vieta – Faustas Kemeklis Ila kl., mokytojas Dainius Stasys.

III klasė

I vieta – Emilis Kračus, IIIa kl., mokytojas Dainius Stasys;
II vieta – Einius Derkintis, IIIb kl., mokytoja Deimantė Mirončikaitė;
III vieta – Eneidas Šiliauskas, IIIe kl., mokytojas Dainius Stasys.

IV klasė

I vieta – Edvinas Pukelis, IVa kl., mokytojas Dainius Stasys;
II vieta – Dominykas Budrys, IVe kl., mokytoja Deimantė Mirončikaitė.

„Lietuvos istorijos žinovas“ (finalas)
Emilis Kračus, IIIa kl., dalyvis.
Mokytoja Silva Paulauskienė.

Lietuvos mokinių technologijų olimpiada (savivaldybės etapas)

I vieta – Urtė Juciūtė, Ib kl., mokytojas Raimondas Milėška;
I vieta – Pijus Vitkevičius, IIc kl., mokytojas Raimondas Milėška;
I vieta – Orentas Ruseckas, IVc kl., mokytojas Raimondas Milėška.
Padėkos raštas – Saulė Budrytė, IId kl., mokytoja Sigrida Grigorčuk.

Respublikinis meninės kūrybos konkursas „Rojus dar nėra visai prarastas: jis yra mūsų širdyse“
I vieta – Saulė Budrytė, IId kl., mokytoja Asta Milėškienė.

Lietuvos mokinių istorijos olimpiada (savivaldybės etapas)

I vieta – Justas Diržininkas, Ic kl., mokytoja Silva Paulauskienė;
II vieta – Domantas Dargis, Ib kl., mokytoja Irena Tiškienė;
III vieta – Jorė Marija Meškytė, Id kl., mokytoja Silva Paulauskienė.
I vieta – Lukrecija Dargytė, Ila kl., mokytoja Silva Paulauskienė;
II vieta – Saulė Budrytė, IId kl., mokytoja Irena Tiškienė;
III vieta – Rugilė Stonytė, IIb kl., mokytoja Silva Paulauskienė.
I vieta – Kornelija Perminaitė, IIIId kl., mokytoja Irena Tiškienė;
I vieta – Domantas Turčinskis, IIIc kl., mokytoja Silva Paulauskienė;
II vieta – Rasa Pudžiuvytė, IIIa kl., mokytoja Silva Paulauskienė;
II vieta – Toma Čekytė, IIIc kl., mokytoja Silva Paulauskienė.
I vieta – Dominykas Budrys, IVe kl., mokytoja Irena Tiškienė;
II vieta – Kotryna Kateivaitė, Iva kl., mokytoja Silva Paulauskienė;
II vieta – Liucija Niciūtė, Iva kl., mokytoja Silva Paulauskienė;
III vieta – Eneida Norkutė, Iva kl., mokytoja Silva Paulauskienė.

REDAKCIJOS SKILTIS

Apie kalbą

Be ko nebegalėtume išsiversti kiekvieną dieną?

Galimi įvairūs atsakymo variantai...

Įsivaizduokite, kaip gyventume, jeigu nebūtų kalbos.

Bendraudami, pramogaudami, mokydami, dirbdami, ilsėdamiesi, sapnuodami, mąstydami neapsieiname be kalbos. Kalba yra neatsiejama žmogiškumo esmė. Iš tiesų, apie tai mes net nesusimąstome. Kalba atrodo lyg savaime esantis, be didesnių pastangų gaunamas, lyg neturintis ypatingos vertės dalykas. Ją suvokiame kaip įgimtą. Tačiau kalba nėra įgimta. Tai žmonijos kūrinys, sukurtas ir nuolatos perkuriamas, keičiamas tol, kol gyvuoja, kol vartojamas. Pateikiame keletą kalbos raidos pavyzdžių, t. y., buvo laikai, kai šios formos buvo įprastos ir vartojamos: *skaitikiet, mani, kaipo, eitumbiau, užėjova, tavimp, skaitliai, is inglioniszko, spiauti, biaurus*.

Ar atpažįstame šias formas, sąskambius? Atidžiai patyrinėkite ir suprasite, jog nėra taip sudėtinga atpažinti.

Kiekvienas mes kalbame skirtingai. Kalbininkė, VU profesorė Laimutė Ramonienė konstatuoja, kad saviti asmenybės bruožai, intelektas, aplinka, asmeninė patirtis daro įtaką mūsų kalbai. Sąmoningai ar nesąmoningai žmogus susiformuoja savitą kalbėseną, kuria skiriasi iš kitų. Kalbos virsmą galime pamatyti ne tik senuosiuose raštuose, bet ir žmogaus gyvenime. Vienaip kalba vos pradėjęs kalbėti vaikas, kitaip – paauglys ar suaugusysis. Akivaizdu yra tai, kad žmogaus kalba prisideda prie jo *aš vaizdo* formavimo, yra mūsų asmenybės atspindys.

Lietuvių kalbos dienos

Šiais metais Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijos bendruomenėje Lietuvių kalbos dienos buvo gausios veiklų.

Jos pradėtos Dailėrašio konkursu. I ir II klasių gimnazistai rašė profesorės Vandos Zaborskaitės tekstą apie kalbą. Nugalėtojais tapo Nida Kavaliauskaitė, Id kl., Augustė Klemenytė, Id kl., Toma Laivytė, If kl., Neila Saračinskaitė, Iic kl., Titas Lileikis, Iid kl., Jogailė Sušinskaitė, Iid kl. (koordinatore mokytoja Rosita Ginotienė, Violeta Irniūtė).

Id kl. mokiniai dalyvavo integruotoje pamokoje „Henriko Nagio poezijos vizualumas ir verbalumas“ Mažeikių H. Nagio viešojoje bibliotekoje (mokytoja Laura Arnotaitė).

Iid kl. gimnazistai dalyvavo nuotolinėje Birutės Mar edukacijoje „Antikinės dramos ir teatro analizė: Sofoklio tragedija „Antigonė“. IIIb kl. mokinius režisierė ir aktorė pakvietė gilintis į „Rašytojo J. Biliūno gyvenimo ir kūrybos refleksijas“ (mokytoja Laura Arnotaitė).

Ie kl. gimnazistams Mažeikių H. Nagio viešojoje bibliotekoje organizuota viktorina „Knygų smagusis pasaulis“, o su Iif kl. mokiniais įgyvendintas projektas „Žodžio galia ir kelias: leksikologija ir leksikografija“ (mokytoja Virginija Aurylaitė).

Ginotienė, Dalia Pranciulienė).

Gimnazijos bibliotekininės Vilija Statkutė ir Jolanta Čepauskienė paruošė informacinį stendą „Knygnešystė: Mažeikių atminties puslapiai“.

Kovo 16-ąją – Knygnešio dieną – gimnazijoje vyko baigiamasis Lietuvių kalbos dienų renginys: pristatyta gimnazijos bibliotekininčių parengta paroda, skirta Knygnešio dienai, apžiūrėta mokinių knygų skirtukų ekspozicija, apdovanoti dailiojo rašto konkurso nugalėtojai, klausytasi dainuojamosios poezijos (ačiū IIIb kl. mokiniai Rusnei Poškutei ir mokytojai Daivai Misevičienei), pagerbta gimtoji žemaičių tarmė, kuria susirinkusiuosius pradžiugino Iif kl. mokiniai (mokytoja Virginija Aurylaitė). Gimnazijos direktorė Asta Žukauskienė sveikindama mokinius ir mokytojus kvietė neužmiršti savo šaknų, ugdytis meilę knygai ir lietuviškam žodžiui.

Dalijamės I–III kl. mokinių kūrybiniais darbais „Apie mano kalbą, Tėvynę“ (mokytoja Rosita Ginotienė):

Kalba – tai didžiulis medis, nuo kurio mes skiname tuos pačius pažinimo vaisius. (Arnas)

Kalba yra kultūros širdis, liudijanti didingą lietuvių tautos istoriją. (Simas)

Kalba yra amžina ir šventa. Kokia garbė ja kalbėti – unikalio, daininga, sklandžia ir vienintele! Ir nesvarbu, kur, su kuo ir kada esame... Atminkime viena: išliks kalba – išliks tauta. Aš gimiau kalbėti savo kalba. (Skaistė)

Kalba – mano tapatybė, mano turtas, mano istorija, dabartis ir ateitis. (Pijus)

Kalba – tai svarbi individo tapatybės ir identiteto dalis. (Augustė)

Lietuva stipri, nors sunkią praeitį turėjus...

Bet vis tiek ji išdidi, nes viską nugalėjus. (Meida)

Kalba – tai senoliai, tėvai ir namai...

Kalba – tai aš ir Lietuva...

Kalba – tai laisvė... (Ieva)

Lietuvių kalba – lyg upė iš praeities...

Jos žodžiai – rasos lašai ant žolės.

Raidė lyg gintaro grūdės,

Saugantis žmogų ir Baltijos jūrą...

Lietuvių kalba – tai šaknys ir sparnai...

Jie laiko žemėje ir kelia aukštai.

Per audrą, per tylą ir spaudos draudimą

Išliko sava ir klestės dar ilgai. (Domantas ir DI)

Kalba tyli tarsi rauda.

Kalba iš protėvių lūpų atėjus gyva.

Ji – mūsų džiaugsmas ir skausmas,

Ji – visko pradžia ir pabaiga. (Gabija)

Apie Lietuvą

Ten teka upelė gyva, ir lūkuriuoja motina sena, gieda strazdas pušyje, ilsis gandrai kamene.

Kalba brolis su sese, žodžiai skamba širdyje. Mintys sukasi ratu, gera būti lietuviu.

Kai užgieda vaidilutės gyva protėvių kalba, mažosios dangaus žvaigždutės meiliai apgaubia mane.

Lietuva nuo seno buvo įsirėžusi giliai, į širdelę vaiko mažo, lyg šventieji qžuolai. (Gabrielė)

Matematika realiame gyvenime: kaip veikia rinka?

Kovo mėn. gimnazijoje vyko įtrauki edukacinė simuliacija „RINKA“, skirta finansinio raštingumo ir ekonomikos pagrindams pažinti. Jos metu mokiniai patys kūrė mini visuomenę: dalijosi vaidmenimis, kūrė strategijas, derėjosi, mainėsi ir priiminėjo sprendimus. Per 90 minučių jie patyrė, kaip veikia rinka – nuo paprastų mainų iki banko su daline rezervine sistema atsiradimo. Žaidimo metu atsiskleidė įvairūs mokinių gebėjimai: vieni projektavo ir statė, kiti derėjosi bei mezgė ryšius, o dar kiti puikiai valdė finansus ir tapo tikrais „biržos makleriais“. Simuliacija skatino komandinį darbą, kūrybiškumą ir kritinį mąstymą. Po veiklos mokiniai kartu aptarė sprendimus, vertybes bei iššūkius, su kuriais susidūrė žaidimo metu.

Edukaciją vedė lektorius Andrius Chomičius iš UAB „Eksperimentinė kūrybinio mąstymo laboratorija“. Veikloje dalyvavo visi MMRG antrą klasių gimnazistai.

Laima Perminė, matematikos mokytoja

Parapijų misijos „Tikėjimo pulsas – Tavo gatvėje“

Kovo 14–22 d. Mažeikiuose vyko parapijų misijos „Tikėjimo pulsas – Tavo gatvėje“, kurių metu įvairias miesto įstaigas, įmones, organizacijas ir mokyklas lankė misionieriai.

Mūsų gimnaziją aplankė Tiberiados bendruomenės vienuoliai misionieriai, jau daug metų gyvenantys ir puikiai lietuviškai kalbantys broliai iš Latvijos ir Belgijos. Susitikimų metu misionieriai dalijosi asmeniniais liudijimais, kvietė visada turėti viltį, rasti bendraminčių ir nepamiršti, kad visi esame ypatingi bei mylimi Dievo vaikai. Misionieriai atsakė į gimnazistų klausimus apie tikėjimą ir misionierišką gyvenimo būdą. Tokie susitikimai plečia akiratį, padeda pažinti kitaip gyvenančius žmones, ugdo toleranciją.

Sigrida Grigorčuk, tikybos mokytoja

PROJEKTINĖS VEIKLOS: GIMNAZIJOS MOKYTOJŲ STAŽUOTĖS

Kovo 23–27 d. Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijos mokytojos Irena Urbonienė, Aistė Daubarienė ir Sandra Vaišvilienė dalyvavo darbo stebėjimo vizite Manavgate, Turkijoje. Ši išvyka – „Erasmus+“ akreditacijos programos „Tegul kiekvienas pažįsta savo gabumus“ dalis, atvėrusi duris į modernų ugdymą, tarptautinį bendradarbiavimą ir turtingą Turkijos kultūrą.

Darbo stebėjimo vizitas vyko Namik Karamanci Fen Lisesi mokykloje. Tai 2011 m. įkurta mokykla, kuri pelnytai laikoma viena iš Turkijos švietimo lyderių, ypač pasižyminti pasiekimais STEAM srityje bei aktyvia užklausine veikla. Kartu su kolegėmis iš Lietuvos čia patirtimi dalijosi ir mokytojai iš Lenkijos bei Rumunijos.

Vizito metu mūsų pedagogės stebėjo vokiečių ir anglų kalbų, fizikos, matematikos, geografijos, chemijos bei biologijos pamokas. Ypatingas dėmesys skirtas tam, kaip mokykloje pasiekimais STEAM srityje bei aktyvia užklausine veikla. Kartu su kolegėmis iš Lietuvos čia patirtimi dalijosi ir mokytojai iš Lenkijos bei Rumunijos.

Mūsų gimnazijos mokytojos ne tik stebėjo, bet ir aktyviai įsitraukė į ugdymo procesą. Jos Turkijos moksleiviams pristatė Lietuvą, Mažeikių miestą bei Merkelio Račkausko gimnazijos tradicijas. Kultūrinį dialogą dar labiau sustiprino interaktyvios „Kahoot“ užduotys, kurios azartiškai įtraukė mokinius ir padėjo jiems geriau pažinti mūsų šalį.

Vizitas neapsiribojo vien klasės erdve. Vyko svarbūs susitikimai su mokyklos direktoriumi, darbuotojais bei konsultantais, juose diskutuota apie mokyklos struktūrą, STEAM dalykų integravimą, gamtos mokslų svarbą ugdymo programoje.

Siekdamos giliau suprasti šalies švietimo politiką, mokytojos lankėsi Nacionalinio švietimo direktorate. Susipažino su Turkijos švietimo sistemos organizavimu, nacionaliniais standartais ir

strategijomis, taikomomis modernizuojant mokymosi procesą.

Kiekviena diena baigdavosi prasminga refleksija. Kartu su partneriais iš Lenkijos ir Rumunijos buvo aptariami stebėti mokymo metodai, dalijamasi idėjomis, kaip naujas patirtis pritaikyti savo darbe. Susitikime su „Erasmus+“ koordinatoriumi apibendrinti rezultatai ir aptartas naujų metodų diegimas grįžus į savo mokyklas.

Nuoširdžiai dėkojame priimančiai bendruomenei ir koordinatoriui Hasan Biber už neįtikėtiną šilumą, rūpestį ir įkvėpiančią patirtį, kuri neabejotinai praturtins mūsų gimnazijos bendruomenę.

Irena Urbonienė, Aistė Daubarienė, Sandra Vaišvilienė, mokytojos

BIBLIOTEKOS SKILTIS

Knygų mugės mozaika

Vasario pabaigoje, kaip ir kasmet, apsilankiau 26-oje Vilniaus knygų mugėje. Kaip ir kasmet teko aplinkiniams ramiu balsu dėstyti, kodėl vėl ten važiuoju. Čia gal toks sunkiai atsikratomas įprotis belstis kažki kur, kęsti ne itin patogią ir ilgai trunkančią kelionę, kad į knygas paspoksotum!? Atsakymas visada toks pat – važiuoju iš Lietuvos periferijos ne tik geografinė, bet ir kultūrinė prasme. Važiuoju dūšią atgauti, pabūti intelektualų lauke, literatūros, meno, inteligencijos krislų prisirinkti. Šių metų mugės šūkis „Žodis ieško savo žmogaus“ labai taiklus. Iš tiesų tas meno ir kultūros žodis kviečiasi trumpam po vienu stogu susiburti literatūros, muzikos, kino mylėtojus. Juk knyga svarbi ne tik kaip apčiuopiamas daiktas, knyga svarbi kaip patirtis. Parsivežta patirtimi norisi dalintis, sulipdyti patirties gabaliukus į įvairiaspalvę mozaiką ir grožėtis. Štai kelios patirtys, manau, puikiai tiksiančios gimnazijos laikraščiu.

Pirmas susitikimas knygų mugėje buvo ryškiaspalvis – tai Mažeikiuose užaugusios jaunos rašytojos Linos Simutytės romano „Raudonasis albumas“ pristatymas. Raudona išpūdinga suknele pasipuošusi knygos autorė, ryškiai papuošta scena. Verčianti suklusti, rėksminga spalva pasitinka ir romane. Raudona spalva jungia skirtingas romano dalis ir veikėjus. Raudona pasirodo įvairiausiais pavidalais – kaip lūpdažio, gaisro ar laidotuvių nuotraukų albumo spalva. Ilgus dešimtmečius ji buvo neatsiejama nuo sovietinės simbolikos. Lina rašo apie savo paauglystės laiką amžių sandūroje, apie alkį ir gėdą, grožį ir purvą, aistrą ir kaltę. Apie viltį, slypinčią po tirštu buities dulkių sluoksniu. Nors veiksmo vieta nėra apibrėžta, skaitytojas iš paminėtų objektų gali atpažinti minint ir naftininkų miestą. Rašytoja Danutė Kalinauskaitė, kalbėjusi pristatyme, į magiškojo realizmo romaną žvelgė profesionalės žvilgsniu, patarė skaityti kūrinių tiems, kuriems svarbi kalba, kas mėgsta išmoningą siužetą, skvarbumą, detalumą, pasakojimo sklandumą ir gylį. Pristatymo pabaigoje rašytoja palinkėjo Linai toliau kuriant stengtis teksto audinyje retinti metaforas, nes dabar romane jų pernelyg gausu. „Raudonasis albumas“ pateko į geriausių prozos knygų penketuką akcijoje „Metų knygos rinkimai 2025“. Už

labiausiai patikusias knygas skaitytojai gali balsuoti iki 2026 m. balandžio 23 d. Kas žino, gal buvusios mažeikiškės romanai bus nominuoti Metų knyga?

Jaunimo taško scenoje vykęs pokalbis su Pijumi Opera nepaliko abejingų klausytojų. Apie žodžio laisvę, spontanišką poeziją ir lietuviško repo kultūrą prabilus jaunam kūrėjui prie scenos rinkosi vis daugiau klausytojų. Sceniniu vardu Pijus Opera prisistatantis 21 metų reperis ir poetas Pijus Vasiliasukas laužo repo kultūros standartus ir vienu iš pagrindinių kūrybos įrankiu vartoja literatūrinius klotus, studijuoja lietuvių filologiją. Jaunimo taško scenoje kalbintas Pijus šiltai atsiliepė apie skaitymo svarbą jo gyvenime. Mama ir močiutė – filologės, tad kiek save pamena, nuolat girdėdavo garsiai skaitomus vaikiškus kūrinius. 6–7 klasėje suprato, kad lietuvių kalba jam yra nuoširdžiai įdomi ir nereikia jokių papildomų pastangų, kad ją suprastų. Studijuodamas filologiją daugiau gali suteikti savo muzikos žanrui, negu studijuodamas muziką, nes repe yra labai svarbus tekstas, o filologija tuo labiau yra apie tekstą – jo sudėliojimą ir ištransliavimą. Kalbėdamas apie poetus, Pijus teigia, jog vieni patinka dėl lakoniškumo, kiti – dėl minties, labiausiai išskirtų Aidą Marčėną, Sigitą Gedą, Vytautą Bložę, Henriką Radauską. Pijus Opera prisipažįsta visada norėjęs kurti lietuviškai, tai susiję su jo prigimtinio šauksmu lietuvių kalbai.

Kokia knygų mugė be eilėraščių, tad užsukau į poetės, dramaturgės, vertėjos, Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatės Violetos Palčinskaitės naujausios poezijos knygos „Aukštoje žolėje“ pristatymą. Eilės skaitė aktorai Dainius Gavenonis ir Rasa Samuolytė, o poetė maloniai bendravo su klausytojais. Šį kartą eilės ne vaikams, o brandžiam skaitytojui. Juk rašydama vaikams poetė visada rašė ir suaugusiems. Knygoje sudėtas pluoštas naujų eilėraščių, bet yra ir ankstesniais metais parašytų, jau publikuotų atsiminimų knygoje. Nauji eilėraščiai, pasirodo, atspausiti žalsvu šriftu kursyvu, o senieji eilėraščiai – juodu šriftu, tegu skaitytojas spėlioja, kada tiksliai kuris parašytas. Nestokojanti optimizmo ir šmaikštaus žodžio autorė šį kartą prabyla apie vienvietę, gyvenimo laikinumą, trapumą, gyvenimo saulėlydį. Eilės užburia skambumu, lyrika įtraukia, norom nenorom įsilieji į sraunią jausmų upę. Knygos „Aukštoje žolėje“ pavadinimas metaforiškai susiiaukia su pirmosios Violetos Palčinskaitės knygelės pavadinimu „Žemė kėlė žolę“ (1961), kaip autorė pastebi: „dabar ta žolė juk gerokai užaugo nuo pirmo rinkinio. Toje žolėje tai visko būna, kartais ta aukšta žolė gali būti ir labai dramatiška.“ Norisi pabaigti poetės eilėmis: „Aš jau buvau, aš jau buvau, / todėl aš būtinai dar būsiu / pasikartojimų mene, / toj maišaty neišnykimo, / jūs vėl mylėsite mane, / ir aš nerūstinsiu likimo.“

Jolanta Čepauskienė, bibliotekininkė

Kasmetinis literatūros renginys šiemet vėl pakvietė į kelionę: vasario pabaigoje lankiausi 26-oje Vilniaus knygų mugėje. Šių metų šūkis „Žodis ieško žmogaus“ priminė, kad knyga nėra tik popieriaus lapai, o gyvas ryšys tarp kūrėjo ir skaitytojo.

Filosofas, žurnalistas, politologas Paulius Gritėnas šiemet pristatydamas Vilniaus knygų mugę, rašė: „Tik

žmogus ir knyga. Žmogus, per knygą užmirštantis, kad jis yra tiesiog žmogus, ir knyga, per žmogaus mąstymą pavirstanti kažkuo daugiau nei raidžių, sakinių ar pasakojimų rezginiu. Juo labiau kažkuo daugiau nei produktu, daiktu ar interjero dekoru detale. Toks skaitymas, kuris nėra tiesiog bukas ar kitose mintyse pasimetęs vedžiojimas žvilgsniu per rašytinius simbolius, o skaitytojo viltis suprasti kažką daugiau apie save, pasaulį ar tai, kas nesuprantama. O už jų – kažkur giliai puoselėta

ir gal jau paleista rašytojo viltis, kad bus suprastas. Kad ir ką tai jam reikėtų.“

Prieš išvykstant, kruopščiai išstudijavau knygų mugės programą, iš anksto susidariau sąrašą, į kurį renginį kurioje salėje nueiti, su kuo norėčiau susitikti. Nuvykus, kaip ir kasmet, „Litexpo“ erdvės pasitiko specifiniu naujų puslapių ir spaustuvės dažų kvapu, kuris lydėjo visą dieną, bei šventiniu šurmuliu. Neįprasta, bet labai žavu erdvėse matyti tuos, kuriuos esu įpratusi matyti tik knygų viršeliuose ar naujienų portaluose, tiesiog praeinančius pro šalį, kalbančius už nugaros, perkančius knygą ar paprastai diskutuojančius apie naujausią leidinį.

Pavyko apsilankyti penkiuose susitikimuose: apie du iš jų papasakosiu plačiau.

Pilnutėlė salė susirinko į naujausių prof. Viktorijos Daujotytės knygų „Trumpės“ ir „Toks paprastas“ pristatymą. Anot diskusijos moderatoriaus doc. dr. Dariaus Kuolio, knygoje „Trumpės“ nugulė V. Daujotytės aforizmai kviečia ir skaitytoją dabarties skubioje stabtelėti, drąsiau gyvenimui atsiverti, akyliau į pasaulį išsižiūrėti. „Gyventi paprastai, mąstyti aristokratiškai“, – tvirtina pirmasis „Trumpių“ aforizmas.

„Toks paprastas“ – ir apie romaną, ir apie jame vaizduojamą žmogaus gyvenimą sako antrosios knygos pavadinimas. Romanas – mums ir apie mus. Apie tėvus ir protėvius. Apie Vasario 16-osios Lietuvą – jos trapų gražumą. Apie jaunus mokytojus. Apie lietuvių literatūrą – Maironį, Vaižgantą, Šatrijos Raganą ir kitus.

Kitas susitikimas – su Sigitu Parulskiu ir jo naujos poezijos knygos „Voras tarp tavo lūpų“ pristatymas. S. Parulskis pastaruoju metu savo kūrybą pristato įvairiose srityse – be romanų, esė, dramų, poezijos – jis

jau žinomas ir kaip fotografas. Didžiulė salė tapo sausakimša dar iki renginio pradžios, susirinko tikri jo kūrybos gerbėjai, nes viso renginio metu akimirksniu reagavo į autoriaus ironiją ir gyvenimiškas išvalgas, kurios būdingos tik šiam rašytojui. Įsiminė S. Parulskio išsakyta mintis, kad „poezija yra kalba ir norint ją perskaityti bei suprasti, jos reikia mokytis kaip bet kurios kitos kalbos, kaip, pvz., prancūzų ar vokiečių, nes kiekvienam eilėraščiui atrakinti reikalingas vis kitas raktas“. Į žurnalisto Mindaugo Kluso klausimą, kas jam yra gera poezija, rašytojas atsakė: „geriau žinau, kas man poezija nėra, – tai tikrai ne žodžiai, surašyti eilėraščių forma. Gerame eilėraštyje yra paslapties, netikėtumo, gal net mistikos – atsiranda kažkas, ko mūsų gudrus karščiuojantis beždžioniškas protas negali sugalvoti, tai, kas išsprūsta iš logikos, iš vadinamosios tikrovės gniaužtų“. Kodėl toks knygos pavadinimas? Į tai rašytojas atsakė, kad „pavadinimas atsirado iš nuotraukos. Yra slaptas ryšys tarp nuotraukų ir tekstų, kartais eilutės iš tekstų atsiduria nuotraukose, kartais atvirkščiai...“.

Nors mugėje pilna šurmulių ir veiksmo, tarp stendų pastebėjau žmonių, prisėdusių tiesiog ant laiptų ar poilsio zonose, kurie jau nebesulaukia, kol grįš namo, ir pradeda įsigytas knygas skaityti čia pat. Išeidama iš „Litexpo“ rūmų žinojau, kad aš jau laikiu kitų metų knygų mugės!

Vilija Statkutė, bibliotekos vedėja

PROJEKtinės gimnazistų ir jų mokytojų veiklos

Erasmus+ delegacijos iš Ispanijos viešnagė gimnazijoje: keturios patirčių, draugystės ir atradimų dienos

Kovo 2–5 d. gimnazijoje viešėjo Erasmus+ mokinių ir mokytojų delegacija iš Sabiñánigo (Ispanija). Ši viešnagė tapo puikia galimybe dalintis patirtimi, pažinti vieniems kitų kultūrą, mokytis kartu ir užmegzti naujas draugystes.

Pirmąją viešnagės dieną svečiai susipažino su gimnazijos erdvėmis ir mokyklos bendruomene. Dalyvavo istorijos, geografijos ir biologijos pamokose. Integruotoje istorijos ir geografijos pamokoje pristatyti svarbiausi Lietuvos istorijos ir geografijos faktai. Biologijos pamoka vyko laboratorijoje – mokiniai atliko praktines užduotis, gilino žinias apie krakmolo reikšmę žmogaus mityboje. Po pamokų visi kartu gamino ir ragavo tradicinius lietuviškus patiekalus. Pamokos, bendros veiklos ir lietuviškų skonių atradimas tapo prasminga Erasmus+ projekto pradžia.

Antradienį lietuvių kalbos ir literatūros pamokoje svečiai mokėsi ir bandė kalbėti lietuviškai, ekonomikos – gvildeno ekonomikos užduotis, informacinių technologijų pamokoje išbandė DI galimybes. Po pamokų delegacija vyko į Šiaulius: aplankė įspūdingą Kryžių kalną bei „Rūtos“ šokolado muziejų, susipažino su šokolado gamybos istorija ir tradicijomis, patys gamino šokoladinius saldinius.

Trečiadienis buvo skirtas pažinti Lietuvos istoriją ir pajūrį. Svečiai aplankė Šaltojo karo muziejų Plateliuose, susipažino su įtemptu istorijos laikotarpiu, jo palikimu; Palangoje apžiūrėjo Gintaro muziejų, Birutės kalną, pasivaikščiojo Baltijos pajūriu.

Ketvirtadienį europietišką energiją skleidė MEPA jaunieji ambasadoriai, kurie svečiams vedė interaktyvias veiklas: žaidimus apie Europos Sąjungos šalis ir ES kompetencijas. Etikos pamokoje diskutavo apie tvarumą ir atsakingą požiūrį į

aplinką. Viešnagės pabaigoje svečiai dalijosi įspūdžiais interviu metu – netrūko šypsenų, juoko ir gražių žodžių apie Lietuvą bei naujus draugus. Renginio pabaigą pastiprino simbolinė akimirka – Erasmus+ dalyvių diplomų įteikimas.

Savaitė buvo kupina naujų žinių, bendrų veiklų, kelionių ir kultūrinių atradimų. Erasmus+ projektas dar kartą parodė, kad tarptautinis bendradarbiavimas skatina jaunų žmonių smalsumą,

atvirumą pasauliui ir padeda kurti prasmingus ryšius.

Už veiklų organizavimą Erasmus komanda dėkoja mokytojams Dainiui Stasiui, Linai Vičiulienei, Laurai Arnotaitei, Rimai Meldaikienei, Sigutei Mackevičienei, Gitanai Svirskienei, Kornelijai Jurienei, veiklose dalyvavusiems gimnazistams ir jų tėveliams.

Daugiau informacijos apie veiklas rasite „Instagram“ paskyroje erasmus_mmrg.

Silva Paulauskienė, istorijos mokytoja

SVEIKINAME OLIMPIADŲ, KONKURSŲ LAUREATUS, MOKYTOJUS**Lietuvos mokinių finansų olimpiada (šalies etapas)**

Padėkos raštas – Domantas Turčinskis, IIIc kl., mokytoja Rima Meldaikienė.

Tarptautinė KINGS olimpiada – kvalifikacinis etapas

Pijus Vitkevičius, IIc kl. – TOP 8 proc. rezultatas;
Dominykas Budrys, IVe kl. – tarp 15 proc. geriausių;
Neila Saračinskaitė, IIc kl. – tarp 15 proc. geriausių.
Mokytoja Laima Perminė.

Lietuvos mokinių vokiečių kalbos olimpiada (šalies etapas)

B2 kalbos mokėjimo lygyje – Adomas Margelis – IIIb kl., olimpiadai mokinsys ruošėsi savarankiškai.

Viešojo kalbėjimo anglų kalba konkursas

Mangirdas Vitas, IIe kl., dalyvis.
Mokytojos Loreta Ginotienė ir Rita Meškienė.

Lietuvos mokinių filosofijos olimpiada (šalies etapas)

Jūrātės Baranovos vardo prizas už literatūrinę raišką filosofiniame tekste – Rasa Pudžiuvytė, IIIa kl., mokytoja Virginija Aurylaitė; Neila Saračinskaitė, IIc kl., dalyvė, mokytoja Kornelija Jurienė;

Alantė Litvinaitė, IVb kl., dalyvė, mokytoja Kornelija Jurienė; Ugnė Žilinskaitė, IIIa kl., dalyvė, mokytoja Virginija Aurylaitė.

Lietuvos mokinių geografijos olimpiada „Mano gaublys“ (savivaldybės etapas)**I klasė**

II vieta – Kąjus Januškevičius, Ic kl., mokytojas Dainius Stasys;

III vieta – Jonas Knyzelis, Id kl., mokytojas Dainius Stasys.

II klasė

II vieta – Ignas Gabrėnas, IIa kl., mokytojas Dainius Stasys;

III vieta – Faustas Kemeklis, IIa kl., mokytojas Dainius Stasys.

III klasė

I vieta – Emilis Kračus, IIIa kl., mokytojas Dainius Stasys;

II vieta – Eneidas Šiliauskas, IIIe kl., mokytojas Dainius Stasys.

IV klasė

I vieta – Dominykas Budrys, IVe kl., mokytoja Deimantė Mirončikaitė;

II vieta – Edvinas Pukelis, Iva kl., mokytojas Dainius Stasys;

III vieta – Nojus Strazdinis, IVc kl., mokytojas Dainius Stasys.

Krepšinio varžybų 3×3 zonis etapas

II vieta – vaikinių komanda:
Mantas Gramaliauskas, Ia kl.;
Aronas Šiauteris, Ia kl.;
Aronas Mineikis, If kl.;
Kristupas Liaučius, If kl.
Mokytojas Romualdas Beišinas.

Lietuvos mokyklų žaidynių Mažeikių rajono vaikinių tinklinio varžybos

III vieta – vaikinių komanda;

Arnas Šlaustas, Ia kl.;

Dovydas Vyniautas Ib kl.;

Justas Diržininkas, Ic kl.;

Tadas Eišmontas, Id kl.;

Jokūbas Lideikis, Id kl.;

Kasparas Šimkus, Id kl.;

Arnas Trakšelis, Id kl. Mokytojas Algirdas Mika.

Mažeikių rajono mokyklų sporto žaidynių merginų tinklinio varžybos

I vieta – merginų komanda: Beatričė Juodeikytė, Ic kl.;

Austėja Kasparavičiūtė, Id kl.;

Nida Kavaliauskaitė, Id kl.;

Gytenė Vasiliauskaitė, Id kl.;

Mėta Rimonė, Ie kl.;

Ema Taulavičiūtė, Ie kl.;

Ieva Urbonaitė, Ie kl.;

Ugnė Dargenavičiūtė, If kl.;

Urtė Juciūtė, Iib kl.;

Akvilė Šutinytė, Iib kl. Mokytoja Rasai Akučkaitė.

GIMNAZISTŲ FILOSOFINIAI PAMĄSTYMAI

Tęsinys, pradžia 2 psl.

„Geriausias būdas apsiginti — tai neatsilyginti tuo pačiu“ (Markas Aurelijus)

Žmonių santykiai nuo seno kupini neteisybės, įžeidimų ir skriaudų. Kiekvienas žmogus anksčiau ar vėliau patiria situaciją, kai su juo pasielgiama neteisingai. Tuomet kyla noras atsakyti tuo pačiu – tarsi tai būtų teisinga. Tačiau ar kerštas yra teisingumas, ar kliūtis būčiai? Būtent čia atsiveria gilesnis filosofinis klausimas apie žmogaus vidinę stiprybę ir moralę. Marko Aurelijaus mintis „Geriausias būdas apsiginti — tai neatsilyginti tuo pačiu“ iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti silpnumo požymis. Atrodo, jei mums padarė bloga, teisinga būtų atsakyti tuo pačiu. Čia kyla klausimas, ar blogiui atsakyti blogiu išties teisingas poelgis? Ar blogis nėra blogio gimdytojas?

Filosofija „neatsilyginti tuo pačiu“ suprantama daug giliau – kaip vidinės stiprybės, o ne silpnumo išraiška. Vadinasi žmogus, kuris nesiekia sąmoningai skaudinti kito, yra stiprus ir dorovingas. Bet kas iš tiesų yra stiprybė – fizinė galia ar gebėjimas suvaldyti savo pyktį? Stoikų filosofijoje, kuriai priklauso ir Markas Aurelijus, svarbiausia yra proto ramybė. Stoikas siekia ramios būsenos, kai žmogus nepasiduoda pykčiui ar kerštui. Jis supranta, kad kitų žmonių neteisingas elgesys dažnai kyla iš neišmanymo, silpnumo ar aplinkybių. Todėl, užuot keršijęs, stoikas pasitelkia protą, išanalizuoja situaciją ir suvokia, kad atsilygindamas tuo pačiu tik dar labiau padidintų blogį. Ar įmanoma išsaugoti vidinę ramybę, jei leidžiame pykčiui mus valdyti? Neatsilyginti tuo pačiu – reiškia apsaugoti save nuo pykčio, neapykantos ir vidinės sumaišties. Tai gynyba ne kūnui, o sielai. Panaši mintis atsiskleidžia ir krikščioniškoje etikoje, kuri pabrėžia atleidimą ir mielaširdystę. Meilė čia laikoma stipresne už įstatymą ar griežtą teisingumą. Bet ar meilė yra teisingumo forma? Šią mintį sustiprina ir Sokrato požiūris. „Platono dialoguose“ jis teigia, kad geriau pačiam patirti neteisybę negu ją daryti. Sokratas manė, kad blogis pirmiausia gadina patį žmogų iš vidaus. Jei atsilyginame tuo pačiu, mes patys tampame neteisingi ir kenkiame savo sielai. Todėl tikrasis žmogaus rūpestis turi būti ne kerštas, o savo moralinės būsenos saugojimas. Šiuo požiūriu, neatsilyginti tuo pačiu yra būdas išsaugoti savo vidinį

gėrį ir teisingumą. Tai sutampa ir su stoikų, ir su krikščioniškąja mintimi: svarbiausia, koks esi tu pats, o ne tai, ką tau padarė kiti. Kaip samarietis padėjo sužeistajam ne todėl, kad taip liepė taisyklės, o iš gailestingumo, taip ir žmogus, kuris atleidžia, pakyla aukščiau nei kerštas. Šv. Augustinas teigė, kad mielaširdystė yra meilė, nukreipta į tai, ką turime mylėti – kitą žmogų dėl jo paties. Tačiau kodėl atleisti iš tikrųjų yra taip sunku? Atleisti dažnai sunku, nes bijome prarasti savigarbą, mūsų ego nori „atsilyginti“. Tačiau iš tikrųjų atleidimas rodo vidinę brandą ir gebėjimą suvaldyti save. Ar tikrasis orumas slypi gebėjime nubauti, ar gebėjime išlikti doru, net tada, kai sunku? Manau, kad ši mintis labai aktuali ir šiandien. Jei kiekvienas įžeidimas ar neteisybė sukeltų kerštą, pasaulyje būtų tik daugiau pykčio. Neatsilyginti tuo pačiu – tai ne pasiduoti, o nutraukti blogio grandinę. Tai reikalauja daugiau stiprybės nei supykti. Todėl geriausia gynyba yra išlikti žmogumi net tada, kai su mumis pasielgiama blogai. Svarbu suprasti, kad neatsilyginti tuo pačiu nereikia pritarti blogiui ar leisti save skriausti. Filosofine prasme tai reiškia išlaikyti moralinę viršenybę ir neprarasti savo žmogiškumo. Kai į blogį atsakome blogiu, tampame panašūs į skriaudėją, o mūsų veiksmai jau kyla ne iš proto ar meilės, bet iš įžeisto ego. Tuo tarpu atleidimas leidžia žmogui likti ištikimam savo vertybėms. Tokiu būdu žmogus ne tik „apsigina“, bet ir parodo aukštesnę moralinę lygį. Čia tinka auksinė etikos taisyklė: „Elkitės su kitais taip, kaip norėtumėte, kad jie elgtųsi su jumis“. Jei patys norime supratimo ir atleidimo, turime mokėti tai duoti ir kitiems.

Galiausiai ši mintis veda prie išvados: tikrasis žmogaus stiprumas atsiskleidžia ne tada, kai jis gali atsakyti smūgiu į smūgį, o tada, kai jis sąmoningai pasirenka to nedaryti. Neatsilyginti tuo pačiu – tai ne silpnumas, o stiprybės bei savitvardos forma. Tokiu būdu žmogus ne tik apsigina, bet ir išsaugo savo svarbiausią savybę – žmogiškumą.

Neila Saračinskaitė, IIc klasė

KALBOS KERTELĖ AR KARTELĖ?...

Brūkšnelis ir brūkšnys – skirtingi ženklai

Brūkšnelis (-) rašomas tarp sintaksiškai lygiaverčių žodžių, nusakančių vieno daikto, reiškinių ar vienos ypatybės pavadinimą (pvz., *lopšelis-darželis, paskaita-koncertas, laiškas-padėka*), kitais atvejais (*S. Kymantaitė-Čiurlionienė; 50-metis; 5-asis pulkas; sodininkų bendrija „Obuoliukas-2“*; 2026-03-31).

Brūkšnelis tarpais neskiriamas.

Brūkšnys (–) yra skyrybos ženklas, juo skiriamos sakinio dalys, sakinių dėmenys, tiesioginė kalba (pvz., *Upės – ir tos jau išdžiūvo.*). **Brūkšnys rašomas su tarpais abipus.**

Brūkšnys taip pat rašomas tarp dviejų ar daugiau žodžių ar skaitmenų, žyminčių daiktų, reiškinių vietos, laiko, kiekio, eilės ribas (pvz., *Autobusas Mažeikiai–Vilnius išvyks laiku. Bibliotekoje lankausi 1–2 kartus per savaitę. Lankytojai priimami 12.30–16.30 valandomis. Perskaitėme 5–8 skyrius.*) ir tarp žodžių, reiškiančių dvišalius santykius (pvz., *Molotovo–Ribentropo paktas, lietuvių–anglų žodynas*).

Brūkšniu žymint ribas ar dvišalius santykius, tarpų palikti nereikia.

Brūkšnį galima surinkti nuspaudus Alt + 0150.

Parengta pagal VLKK Konsultacijų banko rekomendacijas